

HERØY VASSLAG SA
Kvithaugsmyra 71
6092 FOSNAVÅG

Deres ref:
Vår ref: 2020/168985
Dato: 16. oktober 2020
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Godkjenning av plan for nytt behandlingsanlegg og rentvannsbasseng. Varsel om vedtak om gebyr.

Mattilsynet viser til innsendt plansøknad fra Herøy Vasslag, datert 11. september 2020. Søknaden gjelder etablering av nytt behandlingsanlegg og to nye rentvannsbasseng. Vi ble skriftlig og muntlig orientert om saken, i forbindelse med et dialogmøte som ble avholdt 1. september. I tillegg ble utfyllende dokumentasjon oversendt per e-post 24. september.

Herøy Vasslag produserer drikkevann til i underkant av 2000 husstander / 5000 personer, i tillegg til industri med et varierende vannforbruk. Mørkevatnet på Moltu benyttes som drikkevannskilde. Bakgrunnen for oppgraderingsplanene er ønsket om å redusere humusinnholdet (fargeverdien) i drikkevannet. Formålet med det nye behandlingsanlegget er å oppnå bedre drikkevannskvalitet og redusere behovet for rengjøring og vedlikehold av distribusjonssystemet. I tillegg ønsker dere å øke kapasiteten på reservevann ved å etablere to nye rentvannsbasseng i nærheten av det nye behandlingsanlegget, på kote 150. Inntakspunktet og ledningsnettets vil bli uendra. Eksisterende renseanlegg på Kvithaugsmyra vil bli faset ut.

Ifølge planen skal prosjektet være ferdigstilt i løpet av 2021. Mattilsynet ser positivt på planene for oppgradering som er presentert i søknaden. Tiltaket vil mest trolig føre til bedre drikkevannskvalitet og en mer jevn og forutsigbar tilgang på drikkevann enn hva som er tilfelle i dag.

Vedtak om plangodkjenning

Med bakgrunn i de opplysninger som fremkommer av søknaden, samt det øvrige dokumentasjonsgrunnlaget velger vi å godkjenne planene til Herøy Vasslag.

Vedtaket er fattet med hjemmel i drikkevannsforskriften § 18 Plangodkjenning .

Vi har observert:

Dere har sendt søknad om plangodkjenning for etablering av nytt renseanlegg og to nye rentvannsmagasin.

Mattilsynet vurderer dette slik:

I drikkevannsforskriftens formålsparagraf (§1) stilles det krav til at vannverkene skal produsere tilstrekkelige mengder trygt drikkevann som er klart og uten fremtredende lukt, smak og farge. Høyt humusinnhold (som gjenspeiles i fargeverdien) kan føre til økt korrosjon på vannledningsnettet, med den følge at uønskede stoffer løsrives og havner i drikkevannet, samt at levetiden på vannrør reduseres. I tillegg kan høyt fargeinnhold redusere virkningsgraden av desinfeksjonsprosesser. Dere har i flere år hatt utfordringer knyttet til høye konsentrasjoner av humus i råvannskilden, men påpeker at drikkevannet som leveres til abonnentene har holdt et fargetall under tiltaksgrensenivå (20 mg Pt/l). Dette fremkommer også av tidligere innrapporterte analyseresultater. Et fargetall i det øvre sjiktet har over tid ført til avleiringer ute på distribusjonsnettet, noe som har medført perioder med leveranse av misfarget drikkevann. Dere har brukt mye tid og hatt store vedlikeholdsutgifter for å holde fargetallet på nettet nede.

Vannbehandling

Dere har nå planer om å etablere nytt renseanlegg, med den hensikt å heve kvaliteten og leveringssikkerheten på drikkevannsforsyningen. Den nye renseprosessen går i all hovedsak ut på Dynasandfiltrering med tilsetning av PAX og lut som henholdsvis fellingskjemikalium og pH - reguleringsmiddel. I forkant av behandlingsanlegget vil det bli montert et grovfilter. Etter sandfiltreringen passerer vannet et UV-anlegg for desinfeksjon før det går videre ut på distribusjonsnettet.

Dynasand er en koagulerings- og filtreringsprosess som fjerner farge, mikroorganismer og andre organiske og uorganiske partikler i vannet før det sendes ut på ledningsnettet. Effekten av filtreringsanlegget vil være avhengig av råvannskvaliteten og at driften fungerer optimalt til enhver tid. Sanden vil bli kontinuerlig vasket, noe som bidrar til å sikre en stabil filterkvalitet og vannproduksjon. Anlegget vil bestå av totalt åtte separate kammer. Installasjonen har kapasitet til å produsere opptil 320 m³/t, som tilsvarer en døgntilvirkning på maksimum 7680 m³/døgn. Vannforbruket er varierende, og antallet aktive filtre vil kobles og ut etter behov. I de siste års innrapporteringer har dere oppgitt et maksimalt døgntilvirkning på 3515 – 5363 m³/døgn. Kapasiteten på filtreringsanlegget vurderes med bakgrunn i ovennevnte opplysninger å være god. Ved befolkningsvekst, økt vannkrevende industriell produksjon, eller dersom råvannskvaliteten skulle forverre seg i fremtiden, er det mulig å utvide kapasiteten på behandlingsanlegget med to ekstra filter. Dette vil øke produksjonen til 9600 m³/døgn.

Valg av kjemikalier som skal benyttes i vannbehandlingen er ikke endelig bestemt, men PAX XL60 og NaOH 30-33% (natronlut) er anbefalt av leverandør. Ifølge drikkevannsforskriften §14 skal benyttede vannbehandlingskjemikalier være godkjent av Mattilsynet. PAX XL60 står oppført på godkjenningslisten, men vi kan ikke se at foreslått pH- regulator (NaOH 30-33% fra Solberg Industri AS) står nevnt. Dersom produktet er tenkt benyttet, må produsent eller importør sørge for godkjenning av kjemikallet ved å sende inn en søknad. Hva en slik søknad skal inneholde er listet opp i vedlegg 3 i drikkevannsforskriften. Mer informasjon er også å finne på våre nettsider (mattilsynet.no). Alle prosesser knyttet til kjemikaliedosering, aktivering av filtre og reguleringsventiler vil bli styrt av PLS.

Filtreringstrinnet etterfølges av UV- desinfeksjon. UV- anlegget som er planlagt benyttet vil bestå av tre aggregat av typen Wedeco Spektron 250e/DN200. Anlegget er biosimetrisk testet, og typegodkjenningen fra Folkehelseinstituttet er vedlagt søknaden. Aggregatene er utrustet med høyintensitets lavtrykkslamper med en beregnet levetid på minimum 14 000 driftstimer. Anlegget må være dimensjonert ut ifra den dårligste vannkvaliteten og maksimalt vannforbruk. Kapasitet og plassering av UV- aggregatene fremgår ikke av dokumentene. Det anbefales at aggregatene har en kapasitet som er stor nok til at vannproduksjonen kan fortsette som normalt i perioder der en av UV- enhetene må tas ut av drift, for eksempel i forbindelse med teknisk svikt eller rengjøring. Etableringen av rentvannsbassengene like i nærheten av behandlingsanlegget vil sikre tilgang på drikkevann selv om hele eller deler av behandlingsanlegget skulle være defekt i en kortere periode. Det er ellers en forutsetning at UV- anlegget blir dimensjonert og utformet i samsvar med de anbefalinger som er nevnt i typegodkjenningen fra Folkehelseinstituttet.

Det er viktig at leverandør gir fullgod opplæring om hvordan anlegget skal driftes og vedlikeholdes, og at dere får utlevert brukermanualer på norsk. Det er også verdt å merke seg kravet i §13, 3.ledd, om at vannverkseier må utarbeide en drifts- og vedlikeholdsplan for behandlingsanlegget.

Vurdering av den planlagte vannbehandlingen - samlet sett

Drikkevannsforskriften §13 stiller krav om at vannbehandlingen og kildebeskyttelsen til sammen skal gi tilstrekkelige hygieniske barrierer. Beregnet samlet barrierehøyde er ikke vedlagt i søknaden. Innrapporteringene i 2016-2019 viser at råvannskvaliteten for samtlige målte parametere er relativt stabil, med unntak av koliforme bakterier som i 2019 hadde en forhøyet maksimalverdi på 200 pr. 100 ml i 2019. Farge er registrert med maksimumsverdiene 12 – 20 mg/l Pt. Dynasandfiltreringen som etableres for å fjerne humus/farge vil også inaktivere mikrober. Når farge, partikler og mikrober fjernes fra vannet vil en oppnå en mer effektiv UV- desinfeksjonsprosess.

Slik vi vurderer planforslaget vil kombinasjonene av foreslåtte behandlingsmetoder, dokumentert råvannsdata og anleggets kapasitet mest trolig være tilstrekkelig for å oppnå barrierekravet. Renseprosessen vil bli klart styrket og forbedret sammenliknet med dagens løsning, som ikke innehar et fargefjerningstrinn. Faktisk driftssituasjon (teknisk anlegg, rutiner m.m.) og fremtidige analyseresultater av råvann og rentvann vil imidlertid vise om anlegget og renseprosessene er godt nok tilpasset de lokale forhold og fungerer etter hensikten.

Rentvannsbasseng

Dere ønsker å bygge nytt rentvannsbasseng. Valg av leverandør og byggeteknisk løsning er ikke endelig avklart, men dere går trolig for å bygge to separate basseng som hver vil romme 5000 m³. Magasinene skal passeres i nærheten av behandlingsanlegget. Vi mener to basseng vil være å foretrekke fremfor ett på grunn av redusert sårbarhet; Selv om ett av bassengene er midlertidig ute av drift, vil trykket på ledningsnettet fortsatt kunne opprettholdes og abonnentene sikres tilgang på drikkevann fra det andre magasinet.

Rentvannsbasseng har mange viktige funksjoner. Blant annet vil oppmagasinert drikkevann utjevne «topper» i vannforbruket, inkludert brannslukningsvann. Man vil ved etablering av basseng redusere risikoen for trykkløst nett og unngå maksimal belastning av vannbehandlingsanlegget og transportsystemet. I tillegg vil magasinene fungere som klorkontaktbasseng ved behov. Uansett valg av leverandør for drikkevannsbasseng vil dere med det volum som er oppgitt i plansøknaden få økt lagringskapasiteten på rentvann betraktelig, sammenliknet med dagens situasjon. Dere kan med dette forsyne alle abonnentene i minimum to døgn ved normalforbruk, inkludert full produksjon

i fiskeindustrien. Materialene som er direkte kontakt med drikkevann skal være helsemessig trygge, og beregnet til drikkevannsformål, jf. drikkevannsforskriften §16. Be bassengleverandør om dokumentasjon på dette. Forhandlere av materialene skal ha produktinformasjonen tilgjengelig. For råd om utforming, materialvalg og vedlikehold av rentvannsbasseng vises det til Norsk Vann rapport 181/2011 - Veiledning til bygging og drift av drikkevannsbasseng.

Beredskap

Forbedret leveringssikkerhet og beredskap i vannverksbransjen er et nasjonalt satsingsområde. Ifølge drikkevannsforskriften §9 skal vannverkseier sikre levering av tilstrekkelige mengder drikkevann til enhver tid. Her skal også vannlekkasjer, sanitærvann og slokkevann inkluderes. Vannverket har inngått en samarbeidsavtale med et nabovannverk for gjensidig leveranse av reservevann i beredskapssituasjoner. Med planlagte løsninger og dimensjonering av nytt rensenanlegg og rentvannsbasseng vil også den daglige leveringssikkerheten (under normal drift) bli styrket. Med dette planforslaget vil Herøy Vasslag stå sterkere rustet når vannlekkasjer, kortvarige systemfeil el.l. oppstår i fremtiden.

I plansøknaden er nødstrømsaggregat nevnt, men det er uklart hvilke funksjoner dette anlegget er knyttet opp mot. Det er ønskelig å få mer orientering om dette senere i prosessen.

Avslutningsvis

Vannverket må sørge for å oppdatere sin fareanalyse, internkontrollrutiner og beredskapsplan i etterkant av oppgraderingen, slik at driftsrutiner, utstyr og handlingsplaner tilpasses reelle forhold.

Vi ønsker beskjed når oppgraderingen anses som ferdig, innen driften av de nye delene av vannforsyningssystemet starter opp for fullt. Det er skjemaet «Melde endring om vannforsyningssystem klar til drift» som da skal benyttes. Vi ser frem til å komme på befaring for å besiktige det nye anlegget. En vil da vurdere om de forhold som er omtalt i plansøknaden og plangodkjenningen er fulgt opp.

Vi minner ellers om at Herøy kommune skal gis anledning til å uttale seg om helsefaglige og arealplanmessige forhold, jf. drikkevannsforskriften §18.

Varsel om vedtak om gebyr

Gebyret for endringsgodkjenning av enkelt vannforsyningssystem er fastsatt til kr 6 390,00 på grunnlag av medgått tid innenfor 1 dagsverk opp til 2 dagsverk (med hjemmel i Forskrift 13. feb. 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet § 5).

Dersom dere mener gebyrsatsen er gitt på feil grunnlag, eller har andre kommentarer til dette varselet må dere gi tilbakemelding innen 23. oktober, jf. vedlegg.

For gebyrvedtak som er hjemlet i forskrift av 13.februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet, legges det til et administrasjonsgebyr på kr 100,- pr faktura (jf. § 7). Gebyret vil bli innkrevd i ettertid.

Se regelverk og rettigheter.

Med hilsen

Lennart Floyd Berge
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Vedlegg:

Regelverk og rettigheter

Uttalelse til varsel om vedtak

Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Kopimottaker: Herøy kommune - planavdelingen og kommuneoverlegen

Regelverk og rettigheter

Mattilsynet kan føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynet har hjemmel til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak i matloven § 23.

Du har rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Du har rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen. Dette betyr at du kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder, hvor du finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Du har også rett til å få vite hvordan saken din behandles og hvilke rettigheter du har i den sammenheng. Men vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan du skal oppfylle regelverket. Plikten til å veilede følger av forvaltningsloven § 11.

Du har rett til å uttale deg

I dette brevet har du fått forhåndsvarsel om at vi vurderer å fatte enkeltvedtak. Du har rett til å uttale deg hvis du mener at noe i forhåndsvarselet er feil, at vedtaket er unødvendig, urimelig eller umulig å gjennomføre. Du bør også si fra hvis du allerede har rettet opp avviket. Du må sende uttalelsen til oss innen **23. oktober 2020**.

Du har rett til å se saksdokumentene

Du har også rett til å få innsyn i saksdokumentene. Innsynsretten følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Du har rett til å klage

Du kan klage på enkeltvedtak. Du må begrunne klagen, skrive under og sende den til oss innen tre uker etter at du har mottatt brevet om vedtaket. Reglene om klage står i forvaltningsloven §§ 28-29. Du finner mer informasjon om klageretten i vedlegget; Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak.

Vi har vurdert saken etter dette regelverket

- FOR 2016-12-22 nr 1868: Forskrift 22. des. 2016 nr. 1868 om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)

Mattilsynet Avdeling Sunnmøre
v/ Kristin Aamodt Støylen
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

UTTALELSE TIL VARSEL OM VEDTAK

Det vises til varsel om vedtak fra Mattilsynet, Avdeling Sunnmøre gitt i rapport datert 16. oktober 2020 med saksnummer 2020/168985 med uttalerett innen 23. oktober 2020.

Uttalelse fra: HERØY VASSLAG SA

Uttalelse

Her gis tilføyelser og bemerkninger som har betydning for saken / beskrivelse av tiltak som er utført / skal utføres.

Eventuelt ytterligere opplysninger, som for eksempel kopi av utfylt avviksskjema, gis i vedlegg.

Varslet vedtak	Vedtaket skal oppfylles innen	Uttalelse
Gebyr for endringsgodkjenning av enkelt vannforsyningsystem på kr 6 390,-		

Sted:

Dato:

.....
Ansvarlig for virksomheten

Avsender	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak (Forvaltningsloven § 27)	
Mattilsynet Avdeling Sunnmøre Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
HERØY VASSLAG SA Kvithaug Smyra 71 6092 FOSNAVÅG	16. oktober 2020	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis du ønsker å klage over vedtak du har fått underretning om.

Klagerett	Du har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan du klage til	Klagen sender du til oss, dvs. avsenderen av dette vedtaket. Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen for endelig avgjørelse.
Klagefrist	Klagefristen er tre uker fra den dag du mottar dette brevet. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt før fristen løper ut. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, ber vi deg oppgi den datoen du mottok dette brevet. Dersom du klager for sent, kan vi se bort fra klagen. Du kan søke om å få forlenget klagefristen. Vi ber deg da nevne grunnen til at du ønsker det.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom du mener vi ikke har begrunnet vedtaket, kan du kreve å få begrunnelse. Slikt krav må i så fall sendes oss før klagefristen utløper. Klagefristen blir da avbrutt, og ny frist på tre uker begynner å løpe fra det tidspunktet du mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	I klagen må du nevne: <ul style="list-style-type: none"> • hvilket vedtak du klager over • årsaken til at du klager • den eller de endringene du ønsker • eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vår vurdering av klagen Du må undertegne klagen.
Utsetting av vedtaket	Vedtaket er ment å skulle gjennomføres innen den fastsatte fristen. Dette gjelder selv om du klager på vedtaket. Du kan søke om å få utsatt iverksettingen inntil klagefristen er ute eller klagen er avgjort.
Rett til dokumentinnsyn og veiledning	Du har som hovedregel rett til å se dokumentene i saken etter forvaltningsloven §§ 18 og 19. Du må i så fall kontakte oss. Da kan du også få nærmere veiledning om klageretten, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	Du kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuegrenser. Fylkesmannen eller advokaten din kan gi nærmere veiledning. Uavhengig av denne ordningen, kan du etter forvaltningsloven § 36 kreve dekning for vesentlige kostnader som følge av klagen dersom Mattilsynet omgjør vedtaket. Dette vil for eksempel kunne omfatte utgifter til advokathjelp. Ved en omgjøring av vedtaket som følge av klagen, vil vi orientere deg om denne rettigheten.
Klage til Sivilombudsmannen	Hvis klagen ikke har ført frem og du mener at Mattilsynet har utsatt deg for urett, kan du klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan vi har behandlet saken og om vi har begått feil eller forsømmelser.

